

V, 82.

2.417a

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. XX

VT
SERENISSIMORVM. PRINCIPVM. ET. DOMINORVM
DOMINORVM
F R I D E R I C I
AC
SOPHIAE. CAROLINAE
MARIAE
MARGGRAFIORVM. BRANDENBURGI. DVCVM. PRUSSIAE
RELIQVA
NVPTIAS. AVSPICATO. INITAS
ANNO. CIRCVMACTO
IN. CVRIANO. A. D. XV. CALENDAS. OCTOBRES. CICCCCLX
H. L. Q. C
RECVLTVR OS
BENEVOLE. AVDIANT
EST. QVOD. OBNIXE. ROGAT
PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS. A. M
CAESAREAE. FRANCISCEAE. LIBERALIVM. ARTIVM. ACADEMIAE. CONSILIA
FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC
HONORARIVS

CVRIAEC. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII
GYMN. TYP

QVI HERMVNDVRORVM TERRAE FINES CIVILES?

Particula III.

Index dictorum.

§. XIII. Ab MARSIGNIS?
§. XIV. Ab ARIIS?

§. XV. Ab OSIS?
§. XVI. Ab GOTHINIS?

§. XIII.

Si MARSIGNI 1.) MARSINGLUE 2.) tenuerunt 3.) Wolauien-
fia, Iauoriensia et Suidnicensia, sive 4.) tractum Bohemiam inter-
et Viadrum Silesiae; eosdem non poterant non dare HERMVN-
DVRIS proximos, qui 5.) Albitm in HERMVNDVRIS oriri vo-
lunt, 6.) quippe cuius fons in famosissimis Giganteis 7.) Silesiae et
Bohe-

1.) Tacito in Germaniae Cap. XXXIII. n. 1. memorati, qui, an
sint Ptolemai MAPΟΥΓΓΟΙ, ex-
posui pariter ac eorumdem nomen nota 26. ad §. IIII. Lib. I. Cap. I.
Sect. I. Notitiae Hermundurorum
prelo paratae.

2.) Quos adoptauit Cluuerius in
German. Antiq. Lib III. Cap. XXXII.
quae fuerint ob oculos versata Bre-
chenmachero in Notit. Sueu. Antiq.
§. XVII. in III. Wegelini Thes. Rer.
Sueu. Vol. I. p. 83, et in eodem
fas. iculo p. 269. Pregizero Con-
tinuat Gent. et Regnor. Europ. ex
Sueuis Th. XVI. Inkerio in Geo-
graph. German. Med. Aeu. Part. II.
Cap. I. §. IIII. p. 104. Spenero in
Notit. German. Antiq. Lib. III. Cap.
I. § VIII p. 155. et Lib. V. Cap. V.
§. XI p. 104. seq.

3.) Vt ex Cornelii mente vifum
fuit in Nouissima Europeae Geo-

graph. Itiner. Tom. I. Lib. III. §. I.
p. 556.

4.) Ita censemibus Cluuerio, Bre-
chenmachero, Pregizero, Inkerio
et Geographo nota 2. et 3. citatis,
quibus cum faciunt praeter interpre-
tes Cornelianos Althamerum, Wil-
lichium, Beutherum, Vettecum,
Dithmarum, fablonskium Spenerus
in Notit. German. Antiq. Lib. V.
Cap. V. §. XI. nota (k) p. 105.
Illustrissimus Comes Bunauius Hist.
German. Imperat. et Imper. Tom.
I. Lib. I. p. 37. atque Cl. Steffensius
in Hist. Prisc. Incol. Teuton. Cl. III.
p. 201.

5.) Cum Tacito German. Cap.
XXXI. n. 3.

6.) Cui inquirendo vacabit Inter-
sectio I. Sectionis proximae.

7.) Quod iam vel vt dixito mon-
strari Capitis huius III. Sect. I. Inter-
sect. I. Part. I. §. III.

Bohemiae termino. Sunt 8.) tamen, qui licentia vetustatis istos in *Polonia* ultra Silesiorum limites inuenisse sibi blandiuntur. Secus videtur ad *Marias* trahentibus 9.) et in Dithmarsa collocantibus 10.) ex appellationis conuenientia. 11.)

§. XIII.

Multo minus liquet de Ligiorum 1.) ARIIS 2.) Alii 3.) eos intra *Silesiam* hodiernam coercent. Alii 4.) eos in prima Poloniae ora promouent. Alii 5.) eosdem in insulam maris Baltici *Aroem Arroemue* relegant nominis similitudine capti. 6.)

§. XV.

Nec plus constat de OSIS, 1.) quos habent aliqui 2.) in priscis

E e 2

Sile-

INZ.

8.) Carionis Chronicon Peuceria-
num Lib. IIII. p. 21. Sarnicus de
Sit. et Ambit. Vet. Sarmat. v. *Mar-
signi* ad calcem Dlugosz Krausiani
p. 1881. Crusius Moserianus in An-
nal. Sueu. Part. I. Lib. I. Cap. III. n. 31.
p. 14. Curens in Gent. Siles. Annal.
p. 6. Lucae in Memorabil. Siles.
Part. I. Cap. II. p. 22. Eccardus de
Origin. German. Lib. I. §. XXXVIII.
p. 96. seq. Abelius in Antiq. Teu-
ton. Cap. II. §. III. n. 28. p. 183.
Conferas Pregizeum in Continuat.
Gent. et Regnorum Europ. ex Suevis
Thes. XVI. in Wegeliniano The-
sauro Vol. I. p. 269. et Glareanum
de Vetus. German. Pop. in Schar-
dianae Collectionis Tom. I. p. 198.
9.) Quorum agmen dicit Curens
in Gent. Siles. Annal. p. 6.

10.) Indice Lucae in Memorabil.
Siles. Part. I. Cap. II. §. 22.

11.) Cuius valorem prodit nota
6. ad §. X. nuperime proposita.

§. XLIII. 1.) De quibus satis nu-
per §. X. huius Interlectionis.

2.) Quos aequi in ipsis nomi-
nat Tacitus singulis fere paginis no-
minatus.

3.) Quos inter caput efferunt Cu-
reus in Gent. Siles. Annal. p. 6. et
Abelius in Antiq. Teuton. Cap. II.
§. III. n. 25. p. 183.

4.) Idem Cureus p. 6. et 10. vbi
mentem suam clarius prodidit, item
Illustrissimus Bunauius Hist. Teuton.
Imperat. et Imper. Part. I. Lib. I.
p. 36. Post quos euolvas Peuceri
Chronicon Carionis Lib. IIII. p. 21.
et Crusianos Annales Sueviae Part. I.
Cap. III. n. 32. p. 14.

5.) Cum Mercatoris Atlante ab
Hondio continuato in Fioniae de-
scriptione ex Dithmari, Kirchmajeri
et Vetteri ad Tacit. indicato exem-
plari p. 84 ex meo p. 93.

6.) Quo iure iniuriaue, capias ex
nota 6. ad §. X. superioris Parti-
culae.

§. XV. 1.) Eiusdem Taciti Cap.
XXXIII. n. 1. et. 2. vt et Cap.
XXVIII. n. 5.

Silesiae eiusdemque superioris 3.) *populis.* Alius 4.) autem hario-latur *Pannonia*, quoniam *Pannonica lingua* vtebantur, 5.) egressos con-sedisse ad *Olsam Olsunue* 6.) in montibus Carpathiis ortum, qui in Viadum haud procul *Olsae* vulgo *Olsnae* dictae, quae inde fine dubio nomen suum sortita est, efflit, atque cum eo in Ode-ram sive Viadrum defertur. 7.) iam cum idem annis etiam 8.) *Else* scribitur, immo et OE et E in multorum ore vix dignoscantur; inde forte *Elisi* 9.) peti possent solo I electo nati. Quis vero est, qui non deprehendit vocales elidi syllabasque contrahi? 10.) Ipsos autem OSOS deprehenderes, si ita stat sententia, in Lignicensium *Osig* 11.) haud procul Lubena. Quo fundamento iis Oppeliam et Nissam in *Silesia* tribuens 12.) nitatur, ego quidem nescio.

§ XVI.

2.) Ut Cluuerius in German. Antiq. Lib. III. Cap. XXXII. Bre-chennacherus in Notit. Sueu. Antiq. § XVII. in Wegelini Thes. Rer. Sueu. Vol. I. p. 83. Iablonskius ad Tacit. Cap. XXVIII. n. 5. Illustrissimus Buniatius Teuton. Imperat. et Imper. Hist. Part. I. Lib. I. p. 36.

3.) Vide Iunkerum in Geograph. German. Med. Aeu. Part. II. Cap. I. §. IIII. p. 109.

4.) Eccardus de Origin. German. Lib. I. §. XXXXVIII. p. 97. immo iam ante eum Sarnicius ad §. XIII. nota 8 excitatus v. *Osfii*. atque Lucea in Memorabil. Silef. Part. IIII. Cap. VII. p. 1107.

5.) Si fides Tacito Cap. XXXXIII. n. 2.

6.) Vt audit V. S. Reu. Buschin-gio sequenti nota citato.

7.) Testibus I. H. D. in Lexic. Hydrograph. German. p. 417. et

618. atque Cel. Buschingio in Geo-graph. Part. IIII. p. 766.

8.) Nouissimae Europeae Geo-graph. Itiner. Tom. I. Lib. III. Cap. I. §. 4. p. 516. et Buschingio iam laudato p. 663.

9.) De quibus nuperime §. X. Particulae II.

10.) Cuius rei exempla dedi ali-quot in nota 14. ad §. XII. Cap. I. Part. VII. Analectorum Brandenbur-gicorum p. 154. seq.

11.) De quo, quae scire refert, in Nouissima Europeae Geograph. Itiner. Tom. I. Lib. III. Cap. V. p. 817.

12.) Althamerus ad Tacit. Cap. XXVIII. n. 5. translatus a Crusio in Annal. Sueu. Part. I. Lib. I. Cap. III. n. 39. p. 14. iam obseruantे Pre-gizero in Continuat. Gent. et Regnor. ex Sueuis Thes. XXI. p. 271. seq. saepius nominati Thesauri Sueuici,

§. XVI.

Referuntur autem quoque a quibusdam 1.) in priscae Silesiae populis GOTHINI, 2.) GOTHONES, 3.) GOTONES, 4.) GVTONES, 5.) GVTTONES, 6.) GYTHONES, 7.) GOTHI, 8.) GOTHI, 9.) GOTTHI, 10.) immo et IVTONES ac IVTAE molliori pronunciatione G, 11.) ex aliorum 12.) sententia E e 3 iidem,

- 1.) Pregizer in Continuat. Gent. et Regnor. Europ. ex Sueuis Theſ. XXI. p. 272. et Brechenmacher in Notit. Sueu. Antiq. §. XVII. p. 83. vtroque in Wegeliniano Theſ. Vol. I. lunkero in German. Med. Aeu. Part. II. Cap. I. §. III. p. 96. Illuſtrifimo Comite Bunaui Teuton Imperat et Imper. Hist. Part. I. Lib. I. p. 36 Iablonskio ad Tacit. Cap. XXXXIII. n. 1. Nouisimae Europeae Geograph. Itiner. Tom. I. Lib. III. Cap. III. §. I. p. 556 Cel. Gottſchedio in Orat. ad Dacem Galeandum in sociis Societatis Liberalium Artium Lipsiensis cooptatum p. 48.

2.) Taciti German. Cap. XXXXIII. n. 1. 2 et 3.

3.) Eiusdem Taciti n. 12.

4.) Pariter eiusdem Annal. Lib. II. Cap. LXII.

5.) Strabonis Γεωγραφ. Lib. VII. p. 445 pro ΒΟΤΤΟΣΙ librorum, qui circumferuntur, ſubſtituti ab Caſaubono in notis ad illum geographum, Cluuerio in German. Antiq. Lib. III Cap XXXIII. pr. Mi- craelio Antiq. Pomean. Lib. I §. VIII p. 7. Eccardo de Origin. German. Lib. I. §. CXI. p. 241. Spene-

ro in Notit. German. Antiq. Lib. V. Cap. III. §. XLI. nota (g) p. 55.

6.) Plinii in Hist. Nat. Lib. III. Cap. XII. et Lib. XXXVII. Cap. VII.

7.) Ptolemaei Γεωγραφ. ῬΦΥ- γητ. Lib. III. Cap. V.

8.) Iulii Honorii ad calcem Me- lae Gronouiani p. 696.

9.) Aethici in Cosmograph. ei- dem Pomponio ſubiuncta p. 716.

10.) Stephanii περὶ Πολεῶν v. Γότθω editionis Berkelianaæ p. 278. et Procopii Γοτθικῶν.

11.) Bedae et aliorum scripto- rum Anglosaxoniconrum ex indicio Beccmanni in Hist. Orb. Terrar. Geograph. Cap. VIII. Sect. I. §. VII. p. 197.

12.) Vt Cluuerii in German. An- tiq. Lib. III. Cap. XXXIII. Sarnicci de Sit. et Ambit. Sarmatiae v. Gothi p. 1879. Crufii in Annal. Sueu. Part. I. Lib. I. Cap. III. n. 21. p. 13. seq. Curei in Gent. Siles. Annal. p. 7. Beccmanni in Hist. Orb. Ter- rar. Geograph. Cap. VIII. Sect. I. §. VII. p. 196. seq. Hertii in Notit. Vet. German. Pop. Part. II. Cap. II. §. XVIII. Cellarii in Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. V. Sect. II. §. LXVII. Wachteri in Gloslar. German. v.

iidem, ex aliorum 13.) distincti. An iidem cum GETIS, nostrum iam non est inquirere, 14.) nec an Odinus eorum dux, 15.) Neque au- sim definire, an in HERMVNDVRORVM finibus habitauerint.

Redeunt nobis dies laetissimi, quibus superiori anno nuptias celebrauit PATER patriae CLEMENTISSIMVS. Respondit votis euentus. Est ergo, quod ineunte huius Augusti coniugii anno secundo noua concipiamus vota. Faciant simul Fridericiano no- stro vale dicturi.

GEORGIVS GABRIEL POESCHELIUS Baruti patrii gymnasii Illustris Christianernestini in literis nutritus cum Patre V. Ge- neroso et Iuris Consultissimo Ioanne Christophoro Principi Serenisimo a consiliis commissis Curiam transeunte transit hic eius filius natu minimus a. d. X. Calendas Nouembres anno ccccclv, in Curiani clasem secundam, et anno ccccccclviii, in primam, quo iam adscendit ad eius rostra Lutherum bona- rum artium officinarum aduersus Carlstadii furorem statorem oratione Germanica in Martinibibus conspicendum praebens. Superiori anno, vt redderet carmine vernaculo rationes consilii die citius oheundorum nataliciorum PRINCIPIS ac DOMINI nostri INDVL-

Gothi Tom. I. p. 600. Cl. Steffensi Hist. in Prise Incol. Teuton. Cl. I. p. 23. seqq. Conferas Iunkerum in German. Med. Aeu. Part. II. Cap. I. §. IIII. p. 97. seq.

13.) Althameri et Vetteri ad Ta- cit. German. XXXXIII. n. 1. et 12. et Pregizeri in Continuat. Gent. et Regn. Europ. ex Suevis §. XXI. in Wegeliniano Thes. p. 272. Somme- ri in Regn. Vennian. Cap. II. §. II. nota (d) p. 16. Illustrissimi Bunauii Teuton. Imperat. et Imper. Hist. Part. I. Lib. I. p. 36. et 38.

14.) Infudarunt huic rei Pontanus in Dania p. 607. seqq. Reineccius de Misenis p. 4. seq. Cluenerius in German. Antiq. Lib. III. Cap.

XXXXIII. Carionis Chronicon studio Philippi Melanthonis Lib. III. p. 8. et Peuceri Lib. IIII. p. 23. Loccenii in Antiq. Sueogothicis Lib. I. Spe- neri in Notit. German. Antiq. Lib. V. Cap. IIII. §. XIII. XVI. seqq. Loescherus in Litterat. Celt. Thes. XXX. p. 54. seqq. Kirchmaierus, Vetterus, Dithmarus. Hauptman- nus ad Tacit. Cap. XXXXIII. n. 12. et Iablonskius ad eiusdem Capitis n. 1. Illustrissimus Bunauius Teuton. Imperat et Imper. Hist. Part. I. Lib. I. p. 38. et Cel. Gottschedius su- pra nota 1. laudatus.

15.) In quo multus fuit nuperri- me ill. Dreyerus in Notit. Libror. MSS&t. Hist. Cimbr. p. XIII.

INDVLGENTISSLMI, stabat vel vt cinctu Gabino, quod Mars ipsa huic pietati destinata hora irruens in aliquot hebdomada differre imponebat atque adeo quoque ex parte mutare. Commentationibus in Polybium de Militia Romana pariter ac Graeca egregiis cui sui Ioannis Georgii quondam Hailsbronnensis illustris gymnasii Correctoris optime meriti vel adhuc manu scriptis se cum seruatis excitabatur, vt eius vestigia legeret, aequa ac recentiori orbe delectatus et ex praesenti rerum statu interrogatus proinde responderet.

IOANNES FIDERICVS WILHELMVS HAGENIUS Ioannis Wilhelmi Neulinensium fodinarum Curatoris, dum viueret, per industrii filius vnicus ipsis Idibus Martii anni huius seculi quinquefimi tertii patriam cum nostra commutauit schola eiusdemque clasfe tertia. Ex prima, in quam anno quinquegesimo septimo escenderat, egredi iam ante semestre constitutum erat, ni melius esse duxisset diutius commorari, secus ac perisque ad palatum est. Alit autem spes matrem iam duo et, quod excurrit, annos marito et redditibus orbataim parentis vice functurum esse PRINCIPEM OPTIMVM in academia, qua sanctus est ex tribus annis in schola. Nec usque quoque silentio transegit tempus, quo adsident adolescentibus literarum patroni et fautores, quin undequinquagesimum natalem utriusque PRINCIPVM sibi CLEMENTISSIMORVM publice obiturus, qua decet, pietate, MATRIS olim patriae CELSISSIMAE *commoda coniugiorum in omne vitae genus redundantia*, PATRIS patriae SERENISSIMI *solatia piorum in belli calamitatibus*, quae vrbein et gymnasium hac tenus grauiter adfixerunt, exponeret.

MICHAEL RUDOLPHVS CHRISIANVS BVRKHARTVS quatuor abhinc annis ex Wunsideliana scholae prima clasfe eiusdemque alumnaeo in nostrae secundam traducebatur a Patre V. Pl. R. Christiano Hallersteinensium Pastore iam Sene ex opinato et praematura vxoris morte adfletissimo. Tantum autem abest, vt paupertas adolescentem probum malas artes perdoceret, vt potius eset fida magistra instituendorum in bonis artibus aliorum utriusque sexus teneriorum praesertim V. Praenobilissimi Ioannis Georgii Rentschii Principi Serenissimo

areditibus Curianis Splendidissimi. Reliquum omne tempus impedit sibi, cuius humeri quid valeant, quid ferre recusent, nosse dabatur binis publicis speciminibus, semel in memoriam Lutheri, Luther quid debeat res scholastica, deinde in PRINCIPIS OPTIMI natalicis, EO dñi Patris vita longiore dignissimi iacturam esse resarcitam, stilo Latii nunc soluto nunc ligato operose monstrato, qui fere per tres annos in primo ordine ciuium athenaei Curiani sedulam adhibuerat operam, eamdem adhibiturus in academia fretus stipendio a V Perillustri Excel lentissimoque Georgio Sigismundo de Benkendorf Duci Saxoniae Isenacouinariensi a consiliis intimis Dignissimo, ut et mensa Amthoriana ex beneficio Duumuirorum V. S. R. Nic. Frid. Stoehrii Wunsideliensis ordinis sacri Praefulsi Grauisissimi et Generosi Pfeiferi a consiliis Serenissimo nostro Principi Spectatissimi.

His singulis stadium cum maxime Theologorum, et quidem binis prioribus Fridericianae, posteriori Salanae, ingressuris praefixi Theologum meditatione solidum, ore gratum, moribus elegantem expendendum illis Latina vorsa, huic prorsa Latina Germanicaque.

Documenta eius rei luculentissima multae epistolae Theologorum Franconiae Brandenburgicae tempore Confessionis nostrae Romanorum Augusto Carolo V. in comitiis Augustanis A. R. S. c. 1530. exhibitae ipsa auctorum manu scriptae, quas me cum seruo in publicum daturus, quam primum post nubila Phoebus, iam in proximo auditorum confessu vel primis tantum labiis degustaturus prius, quam istos adolescentes legibus nostris folio,

Yb 4473

KD 18

ULB Halle
006 302 904

3

2c

Farbkarte #13

B.I.G.

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. XX

VT
SERENISSIMORVM. PRINCIPVM. ET. DOMINORVM
DOMINORVM
F R I D E R I C I
AC
SOPHIAE. CAROLINAE
MARIAE
MARGGRAFIORVM. BRANDENBURGI. DVCVM. PRVSSIAE
RELIQVA
NVPTIAS. AVSPICATO. INITAS
ANNO. CIRCVMACTO
IN. CVRIANO. A. D. XV. CALENDAS. OCTOBRES. CCCLX

H. L. Q. G.
RECVLTVROS
BENEVOLE. AVDIANT
EST. QVOD. OBNIXE. ROGAT
PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS. A. M
CAESAREAE. FRANCISCEAE. LIBERALIVM. ARTIVM. ACADEMIAE. CONSILIA
FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC
HONORARIVS

CVRIAEC. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII

GYMN. TYP